

МАЪРИФАТ, АДОЛАТ, САДОҚАТ, ҚОНУНИЯТ

№3 (93),
МАРТИ СОЛИ 2023
www.avkd.tj
avkdtj@mail.tj

НАБЗИ МИЛИТСИЯ

НАШРИЯИ АКАДЕМИЯИ ВАЗОРАТИ КОРҶОИ ДОХИЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Чашни Наврӯз барои мо - тоҷикон, ки меросбарони мустақими тамаддуни бостонию ориёӣ мебошем, аз қадим то имрӯз як падидаи бисёр қавии ҳувиятсоз, яке аз рӯкнҳои муҳими худшиносӣ ва худогоҳӣ, унсурҳои ҷудоинопазири фарҳанги миллию ва ҷузъи барҷастаи ҷаҳонбинӣ ва ҷаҳоншиносӣ ба шумор меравад.

Мантиқу фалсафа ва моҳияту ҳикмати Наврӯз аз донишу хирад, меҳру муҳаббат, сулҳу субот ва шодиву нишот иборат буда, дар тӯли ҳазорсолаҳо барои мардуми мо ҳамчун омилҳои ҳастисозу муттаҳидкунанда хизмат кардааст.

Зеро ин чашн ба қалби хурду бузург суруру шодӣ мебахшад, тамоми афроди ҷомеаро сарчамъ месозад ва кулли мардумро ба дӯстиву самимият ва меҳру муҳаббати инсонӣ нисбат ба ҳамдигар фаро меҳонад.

Маҳз бо ҳамин сабаб ин падидаи асили фарҳангӣ ҳаргиз қуҳнашавиро намепазирад ва дар ҳама давру замонҳо ҳамқадаму ҳамқисмати мардуми мо боқӣ мемонад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллию - Пешвои миллат,
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон

Ташаббусҳои Пешвои миллат дар ҷаҳонӣ шудани Наврӯз

Ҳар як халқу миллат дорои анъана ва иду маросимҳои миллии хеш мебошад, вале ба кам миллатҳо муяссар мегардад, ки мақоми онро ба сатҳи байналмилалӣ бардоранд. Барои ин тадқиқоти илмӣ ва ҷаҳонӣ вазеҳӣ равшани собиткунандаи илмӣ ва таҳлилӣ лозим аст. Яке аз ин шахсиятҳои бузург Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мебошанд, ки тавассути ташаббусҳои шахсӣ ва меҳру муҳаббати бепоён ба фарҳанги миллӣ, ба ин ҳадафи бузург то сатҳи СММ баромаданд. Борҳо Пешвои миллат дар баромадҳои таъкид менамоянд, ки тоҷикон миллати фарҳангии таърихӣ мебошанд. Маҳз фарҳанги воқеии тоҷикон таваҷҷуҳи олимону адибони ватанӣ ва ҷаҳонӣ, аз қабили Айнӣ, Лоҳутӣ, Бобочон Ғафуров, Эмомалӣ Раҳмон, Бартолд В.В., Шишов А.П., Н. Павлов, А. Гертнер, Гейри И.И., Веткин В.Л., В. Сиверс, Наливкин В.В., Миддендорф А.В., Гогол И.В., Бертелс Э.Г., Гёте И.В., Ф. Энгелс, С. Есенин, Бунин И.А., Ричард Фрай, М. Бойс ва даҳҳо навари дигарро ҷалб намуда, дар осори худ ба фарҳанги миллӣ ва расму оини тоҷикон баҳон баланд додаанд. Аз ҷумла, муҳаққиқ А. Вамбери менависад: **"Тоҷикон аз даврони қадимтарин аҳолии шарқу мутароққ буда, фарҳанги тоҷиконӣ хешро густариш дода, ба дигар халқҳо бо тамаддони худ нақши муассир гузоштаанд"** (Вамбери А. **Очерки Средней Азии. М., 1868. - С.318-319.**)

Муҳаққиқ Н. Павлов бошад, ин маъниро дигаргуна чунин менигорад: **"Аз рӯи аҷлолат бояд иқрор шавем, ки дар ҷаҳон чунин миллати фаъол ва беазаби ба мисли тоҷикон кам аст, ки ба зарбаҳои бегонагон дучор омада, истодагарӣ намуда, боз аз сари нав эҳй шудаанд"** (Павлов А. **История Туркестана. Ташкент, 1910. - С.11.**)

Ба дар ин замина, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чунин овардаанд: **"Таърихи давлатдорӣ ориёӣ нишон медиҳад, ки давлатҳои бостонию мо**

ҳамеша кӯшиш ва ҷаҳду ҷадал мекарданд, ки барои устувор сохтани пойгоҳи давлатдорӣ ва ба вучуд овардани мустақам намудани давлатдорӣ миллӣ ва ваҳдати ягонагӣ аз унсурҳои забонӣ истифода бурда, барои рушди тараққи ба густариши забони модарӣ хеш тадбирҳои мушаххас андешиданд" (Эмомалӣ Раҳмон. **Забони миллат - ҳастии миллат. Душанбе, 2016. - С.14.**)

Ҳастии миллат, дарвоқеъ, ба забону таъриху фарҳанг ва расму оинҳои миллӣ робитаи нугустанӣ дорад. Яке забон, дуҷум Наврӯз аст, ки тоҷиконро ба ҷаҳон муаррифӣ кардаанд.

Муҳаққиқ С. Маҳкамов дар тадқиқоташ менависад: **"Адиб ва олими энциклопедисти охири асри 14 ва аввали асри 15-и Миср Абулаббоси Қашқашангӣ дар асари "Субҳи тираанг" ба ҳулосае омадааст, ки Наврӯз бори аввал дар замони шоҳаншоҳии Ҷамшед ҷашн гирифта шудааст"** (Маҳкамов С. **Ориёна ва қорномаи онҳо. Душанбе, 2006. - С.18.**)

Мутафаккири тоҷик Абӯрайхони Бе-

рунӣ чунин оварда: **"Ҳар шахсе аз рӯи табарруқ ба ин рӯз дар даште ҷав кошт. Сипас ин расм дар эронӣ пайдор монд, ки рӯзи Наврӯз дар қанори хона ҳафт ҳел ғалла бар ҳафт табақ бикоранд. Ва аз рӯи ин ғалла ба ҳубио бадии зироат ба ҳосили солиёна пешгӯӣ кунанд"** (Абӯрайхони Берунӣ. **Осор-ул-боқия. Душанбе, 1990. - С.236.**)

Ақсаран идеологҳои ифротпараст Наврӯзо ба оини динӣ шабоҳат медиҳанд, аммо аз гуфтаҳои Абӯрайхони Берунӣ ба ҳулосае омадан мумкин аст, ки Наврӯз ба ягон дин воқастагӣ надошта, иди оғози соли нав ва кишти қори баҳорӣ мебошад.

Профессор Раҳимзода Р.Х. низ дар ин маърид чунин навиштааст: **"Наврӯз ба ягон дин тааллуқ надошта, аз қадимтарин ҷашнҳои мардуми ориёӣ ба шумор рафта, таърихи қандҳазорсола дорад..."** (Раҳимзода Р.Х. **Фазилати Пешво. Душанбе, 2019. - С.56.**)

Истиқлолияти давлатӣ барои эҳёи сунатҳои миллии тоҷикон тақдирӣ ҷиддӣ бахшид. Муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз рӯзи ҷаҳонӣ

аввали Сарвари давлат интиҳоб шуданишон ба густариши забону таърих ва фарҳанги миллат таваҷҷуҳи хос зоҳир менамоянд. Нахустин кӯшиши Роҳбари давлат ин ҷашнгирии 1100-солагии давлати Сомониён дар сатҳи байналмилалӣ дар соли 1999 буд. Сипас, Сардори давлат атрофи ҷаҳонишавии Наврӯз андешаву тадқиқотҳои идиомат дода, чунин нигоштаанд: **"Имрӯз миллати тоҷик аз фарозу шеби таърих ва озмоишҳои саҳт сангинӣ садсолаҳо гузашта бошад ҳам, забони модарӣ, илму адабиёти оламگیر, асолати таърихию фарҳангӣ ва хувияти миллии хешро нигоҳ доштааст, ки аз ҳамаи ҷаҳонӣ гуманистии тамаддуни ориёӣ ва дастовардҳои пурағзине тамаддуни ислом ғизо мегирад"** (Эмомалӣ Раҳмон. **Тоҷикон дар оинаи таърих. Аз Ориён то Сомониён. Душанбе, 2016. - С.31.**)

Пешвои миллат аввалин шуда дар байни давлатҳои Шарқ ҳавзаи нави фарҳангии Наврӯзо созмон дода, муштарак бо Анҷумани форсизабонии ҷаҳон, аз қабили давлатҳои Покистону Афғонистон, Эрону Ҳиндустон ва мамлакатҳои Осиёи Миёна дар муҳити нави фарҳангӣ Наврӯзо ҷашн гирифтанд. Кӯшишҳои пайвастаи Пешвои миллат натиҷаҳои самарбахш ба бор оварданд. Наврӯзи тоҷикон таваҷҷуҳи хос таҳаммулпазирӣ ва тантанаи саодатро дар сарсари ҷаҳон ба вучуд оварда.

Ҳамаин буд, ки бо ташаббусҳои пайвастаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон 19 февралӣ соли 2010 Маҷмаи умумии Созмони Миллали Муттаҳид қатъномаеро қабул кард, ки тибқи он ҷашни Наврӯз мақоми байналмилалӣ касб намуд. Аз ин пештар, аниқтарин соли 2009 Наврӯз аз ҷониби Қумитаи ҳифзи мероси фарҳангии Созмони Миллали Муттаҳид расман ба феҳристи ЮНЕСКО оид ба мероси башарияти фарҳанги ҷаҳонӣ дохил карда шуд. Ин аст, ки Иди байналмилалӣ Наврӯз баъд аз қабули қатъномаи Маҷмаи умумии Созмони Миллали Муттаҳид, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қуллӣ кишварҳои ҷаҳон ботантана ҷашн гирифта мешавад.

*Б. Асламов,
Ш. Убайдуллоев*

Дар бораи мурабамияти мавзӯи рисолаи докторӣ Вазири қорҳои дохилӣ д.и.х., профессор Рамазон Раҳимзода баромад намуда, қайд кард, ки ба даст овардани илму донишу маҳорат ба осонӣ муяссар намегардад ва шахсе, ки дар роҳи донишмӯзӣ гарҷанде душвор ҳам бошад, бо тамоми норасоӣҳо ва заҳматҳои зиёд мекушад, то олим гардад, шахси донишманд ва соҳибобруст. Роҳбарияти ВКД ва Академияи он умедворанд, ки олимони ҷавон рисолаҳои номзадию докторӣ, қорҳои илмию таҳқиқотии худро пешниҳод намуда, барои пешрафти илми ҳуқуқшиносии кишвар ва васеъгардонии фазаи илмию эҷодии Тоҷикистон саҳми арзишманд мегузоранд.

Инчунин, оппонентҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ аз дохили ҷумҳурӣ ва давлатҳои аъзои ИДМ баромад намуда, ба қори доктории муовини сардори Академия, н.и.х., дотсент Раҳмадҷонзода Р.Р. баҳон баланди илмӣ доданд.

Донр ба мавзӯи рисолаи докторӣ муаллиф теъдоди зиёди монография ва мақолаҳои илмӣ нашр намуда, ба ҳамаи саволҳои аъзои Шӯрои диссертатсионӣ посухи мусбат дод. Қуллӣ аъзои Шӯрои диссертатсионӣ ба қонибдорӣ ноил гаштани Раҳмадҷонзода Р.Р. ба унвони илми доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ овоз доданд.

Маросими химояи рисолаи докторӣ дар сатҳи баланди илмӣ-методӣ баргузор гардид.

Санаи 23-юми феврал бошад, сардори қисми таълимии факултети №4 майори милитсия Султонзода Беҳзод Султони дар Шӯрои диссертатсионӣ 6Д.ҚОА-035 назди Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносӣ ба номи Аҳмади Дониши Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон диссертатсия барои дарёфтӣ дараҷаи илми номзади илмҳои таърих дар мавзӯи "Лашкардорӣ Амроти Бухоро дар замони тоҷибони вассалӣ ба Россияи подшоҳӣ (солҳои 60-уми асри XIX - ибтидои асри XX)" аз рӯи ихтисоси 07.00.02 - таърихи ватанӣ (таърихи халқӣ тоҷик), зеро роҳбарии доктори илмҳои таърих, профессори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон Ғафурӣ Н.У., рисолаи илми худро бомуваффақият химоя намуд.

Дастовардҳои илми олимони Академия

15-уми февралӣ соли 2023, тибқи Фармони Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Россия таҳти №260/нк "Оид ба додани дипломҳои доктори илм", сардори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон генерал-майори милитсия Шарифзода Файзалӣ Раҳмоналӣ сазовори дипломи доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ гардид.

Ҳамзамон, 25-уми февралӣ соли равон дар Шӯрои диссертатсионӣ 6Д.ҚОА-019 Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо ҳузурӣ аъзои Шӯро, аз ҷумла Вазири қорҳои дохилӣ, д.и.х., профессор, генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро ва сардори Академияи ВКД, д.и.х., дотсент, генерал-майори милитсия Шарифзода Файзалӣ Раҳмоналӣ химояи рисолаи доктории муовини сардори Академия, н.и.х., дотсент, подполковники милитсия Раҳмадҷонзода Рифат Раҳмадҷон дар мавзӯи "Учение об уголовном преследовании в уголовном судопроизводстве Республики Таджикистан" аз рӯи ихтисоси 12.00.09. "Ҳуқуқи муурофияи ҷиноятӣ" таҳти мушовирони илмӣ - Ходими шоистаи илми Федератсияи Россия, д.и.х., профессор В.А. Михайлов ва профессори Академияи идоракунии Федератсияи Россия, Ходими шоистаи илми Россия, д.и.х., профессор, генерал-майори адлия (муствафӣ) Б.Я. Гаврилов дар шакли омехта баргузор гардид.

Чорабини идона бахшида ба Рӯзи модар

6-уми март дар толори фарҳангии Академия бахшида ба Рӯзи модар чорабини бошукӯҳ баргузор гардид.

Махфили идона бо садо додани Суруди миллӣ оғоз гардида, дар он сардори Академия, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, генерал-майори милитсия Шарифзода Файзали Раҳмонали бо сухани табриқӣ баромад намуд. Аз ҷумла, номбурда ибраз намуд, ки: "Тоҷикистон яке аз кишварҳои мебошад, ки ба мавқеи Зан-Модар таваҷҷуҳи хос зоҳир менамояд. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Зан-Модар тамоми шароитҳои лозимиро муҳайё намуда, онҳоро аз лиҳози қонунӣ ҳифз мекунад. Дар солҳои соҳибистиклолӣ Ҳукумати мамлакат соли 1999 Консепсияи "Ҳуқуқҳои сиёсии занон"-ро тасдиқ намуд. Аз моҳи сентябри соли 1998 "Нақшаи миллии баланд бардоштани мақоми зан" ва "Барномаи давлатии таъмини баробарҳуқуқии занон ва мардон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" ба имзо расиданд. Бояд гуфт, Ҷумҳурии Тоҷикистон дар байни давлатҳои аъзои ИДМ ягона кишваре мебошад, ки Консепсияи байналмилалӣ ҳуқуқҳои сиёсии занонро тасдиқ намудааст.

3-юми декабри соли 1999 Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи баланд бардоштани мақоми зан дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" ба тасвиб расид. Ин фармон имкон фароҳам овард, ки нақши занон дар идоракунии мақомоти давлатӣ сол то сол афзоиш ёбад. "Барномаи давлатии тарбия, интихоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд" дар ҷумҳурӣ амал менамояд. Иштироки занон дар идоракунии давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нишондоҳҳои миёнаи ҷаҳонӣ мувофиқ мебошад, ки чунин вазъи иҷтимоӣ ва ҳуқуқии занон дар дигар давлатҳои пасошӯравӣ кам ба назар мерасад.

Боиси ифтихор аст, ки дар ВКД ва Академияи он теъдоди зиёди занону бонувон фаъолона хизмат менамоянд. Шурӯъ аз 5-уми март соли 2009 бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Рӯзи байналмилалӣ занон ба Рӯзи модар иваз гардид, ки ин аз арҷгузори Пешвои миллат нисбати Зан-Модар дар ҷомеа махсус меёбад".

Ф. Шарифзода дар идомаи суханронӣ бори дигар тамоми бонувону курсантдӯхтарон ва кормандзани Академияро ба муносибати Рӯзи модар самимона табриқу таҳният гуфта, ба онҳо тухфаҳои арзишнок ҳада намуд. Аз ҷумла, занону бонувони фаъол бо мукофотҳои гуногуни ВКД ва Академия сарфароз гардонида шуданд.

Дар интиҳои чорабини бошукӯҳ концерти идонаи корманд-ҳаваскорони санъати Академия ва устодони санъат баргузор гардид, ки хеле хотирмон буд.

С. Сафарзода

Иштироки курсантдӯхтарон дар ҳамоиши бошукӯҳ

3-юми март бахшида ба Рӯзи модар дар толори Дастгоҳи марказии Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамоиши занону бонувон таҳти унвони "Нақши занону ҷавондӯхтарон дар рушди инкишофи ҷомеа ва давлат" баргузор гардид.

Дар ҳамоиш муовини Раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Чоршанбезода Сураҷ Сайнак, муовини

Раиси Кумитаи оид ба илм, маориф, фарҳанг ва сиёсати ҷавонони Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маликзода Парвина Иноятулло, Раиси Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Курбонзода Ҳилолбӣ Ҷумъахон, Раиси Шӯрои собиқадорони Ҷизби Халқии Демократии Тоҷикистон Руқия Курбонова ва зиёда аз 300 нафар бонувон аз ҳисоби кормандони вазорату идораҳо ва ташкилоту муассисаҳо иштирок намуданд.

Ҳамчунин, дар ин ҷамъомади бошукӯҳ аз Академияи ВКД 5 нафар курсантдӯхтарон - аъзои фаъоли "Шӯрои ҷавонон" бо роҳбарии Раиси ин шӯро лейтенанти калони милитсия Абдулҳаким Раҷабалиён иштирок карданд.

Иштирокчиён вобаста ба мавзӯи занон ибрази андеша намуда, қайд карданд, ки ба эътирофи бузургону мутафаккирони олам Зан-Модар аз ҷумлаи олитарин неъматҳои башарӣ ва идомадихандаи ҳаёт дар рӯи замин мебошад.

Ибраз шуд, ки Модар ягона мавҷудест, ки инсон меофарад, бо як даст гаҳвора ва бо дасти дигар сайёраҳо тақдир медиҳад.

Нақши модарону занон дар таҳким ва рушди ҷомеа, бунёди оилаи хушбахт, таълиму тарбияи фарзандон ва афзоиши эътибори хонадон ниҳоят муҳиму арзишманд мебошад.

Зимни суханронӣ таъкид карда шуд, ки имрӯзҳо бонувони кишварамон баробари мардон номуси ватан-

дориро ба дӯши худ гирифта, дар соҳаҳои мухталифи ҳаёти ҷомеа гайратмандона фаъолият доранд ва бо ташаббусҳои созандаи худ Тоҷикистони маҳбубамонро боз ҳам ободу зебо гардонидани истодаанд.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нисбати занонро маҳбубияти хоса дошта, таъкид мекунад, ки "Имрӯз ҷомеаи Тоҷикистон

дар симои зан на танҳо модар, хоҳар ва ҳамсар, балки сиёсатмадори шинохта, донишманди асил, сарвари муваффақ, соҳибкори саховатпеша, табиби ҳозик, корманди покқивдони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, ҳомии Ватан, бинокори номдор, мураббии наслҳо ва ҳамшираи меҳрубонро мебинад, ки ин моҳи ифтихори ҳар яки мову шумо мебошад".

У. Олим

Ҳифзи иҷтимоии хизматчиёни давлатӣ

Ашурзода Б.Х.,
ёрдамчи сардори Академия,
полковники милитсия

Тибки талаботи Конститутсия Ҷумҳурии Тоҷикистон давлати иҷтимоӣ буда, барои ҳар як инсон шароити арзандаи зиндагиро фароҳам меорад. Меъёри мазкур муқаррароте мебошад, ки ҳанӯз дар марҳилаи аввалини қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардида, хусусияти барномавӣ дорад. Аз ин рӯ, бо мақсади дар асл воқеӣ гардонидани чунин меъёри конститутсионӣ дар давраи беш аз 31 соли истиқлолияти давлатӣ чорабиниҳои зиёди давлатӣ амалӣ карда шудаанд. Паёми Президенти мамлакат ба Маҷлиси Олӣ ҳифзи иҷтимоӣ яке аз чорабиниҳои сатҳи олӣ ба шумор меравад, ки дар қатори ҳалли дигар масъалаҳои соҳаҳои ҳаёти давлатию ҷамъиятӣ, албатта, ки масъалаи баланд бардоштани сатҳи иҷтимоии аҳоли, некуахлоқии мардум, таъмини шароити арзандаи зиндагӣ ва дар умум, коҳиш додани сатҳи камбизоатии мардуми Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бар мегирад. Ҳамчунин, қайд намудан ба маврид аст, ки зиёд намудани андозаи музди маоши кормандон ва соҳаи иҷтимоӣ то андозаи сатҳи иҷтимоии зиндагии аҳолиро хуб намуда, ба коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ мусоидат мекунад, чунки чунин категорияи одамон яке аз қишри асосии аҳолии давлатро ташкил менамоянд.

Дар тақвият ба гуфтаҳои боло имсол низ яке аз масъалаҳои бисёр муҳиме, ки дар Паёми Пешвои миллат ба Маҷлиси Олӣ садо дода, таваччуҳи ҳамаи табақаҳои аҳолиро ба худ ҷалб намуд, ин баланд бардоштани музди меҳнат ва нафақаи стипендия буд. Дар ин бора Роҳбари давлат дар Паёми навбатинашон чунин изҳор дошанд:

"Ҳоло бо мақсади дастгирии гурӯҳҳои осебпазири аҳоли ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки ҷиҳати аз 1-уми июли соли 2023 то соли 2025 ҳар сол зиёд кардани андозаи кумақпулии унвонии иҷтимоӣ барои оилаҳои камбизоат, яъне аз 512 сомонии амалкунанда то 836 сомонӣ ва иловатан барои ҳар як кӯдаки оилаҳои мазкур мутобиқан ба ин давра аз 34 сомонӣ то 152 сомонӣ чудо кардани маблағҳо чораҷӯӣ намояд.

Илова бар ин, бо мақсади беҳтар намудани вазъи иҷтимоии аҳоли пешниҳод менамоям:

- аз 1-уми март соли 2023 музди меҳнати амалкунандаи кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, хизматчиёни ҳарбӣ 25 фоиз ва дигар кормандони ин мақомот 20 фоиз зиёд карда шавад;

- аз 1-уми июли соли 2023 музди меҳнати кормандони муассисаҳои маориф, илм, тандурустӣ, соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ ва стипендияҳо 20 фоиз зиёд карда шаванд;

Ҳамчунин пешниҳод менамоям, ки аз 1-уми июли соли 2023:

- андозаи нафақаи заминавӣ 20 фоиз зиёд карда шавад;

- нафақаҳои сугуртавӣ, ки дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи нафақаҳои сугуртавӣ ва давлатӣ" таъин ва пардохт мегарданд, ба андозаи сатҳи таварруми ду соли охир, вале на кам аз 16 фоиз индексатсия, яъне зиёд карда шаванд;

Дигар нафақаҳои амалкунанда ба андозаи 20 фоиз аз меъёри нафақаи заминавӣ зиёд карда шаванд".

Фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқи кишвар, бахусус мақомоти қорҳои дохилӣ доимо зерӣ таваччуҳи махсуси Сарвари давлат қарор дошта, дар замони бухрони молиявӣ, бархӯрди манфиатҳои миллию байналмилалӣ ва ҷаҳонишавӣ ин таваччуҳ баръало меафзояд. Шаҳодати аёни таваччуҳи ҳосаи Президенти кишварро ба фаъолияти мақомоти қорҳои дохилӣ дар давра ба давра баланд бардоштани музди маоши кормандони мақомот, тибқи рӯйхат ва бонавбат таъмин кардани кормандони эҳтиҷманд ба манзили истиқоматии хизматӣ ва хусусӣ, чудо намудани қитъаҳои заминӣ наздиқавлигӣ барои сохтани манзили истиқоматӣ, беҳтар намудани шароити қорӣ ва дигар чораҳои ҳавасмандсозии онҳоро бевосита аз ҷониби Сарвари давлат мушоҳида намудан мумкин аст.

Акнун, вобаста ба таҳлили мавзӯи таваччуҳи ҳешро бевосита ба масъалаи зиёд намудани андозаи музди маош ва нафақаи кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ аз давраи соли 2000-ум то соли 2022-юм равона месозем.

Агар маоши вазифавии ҳайати хурди роҳбарикунандаи мақомоти қорҳои дохилӣ то ба имрӯз аз 798 то 985, ҳайати миёнаи роҳбарикунанда аз 1010 то 1300 ва ҳайати калони роҳбарикунанда аз 1390 то 2300 сомониро ташкил диҳад, бо баланд гардидани он ба андо-

заи 25% мутаносибан ба 998 то 1231, 1262 то 1625 ва 1737 то 2875 сомонӣ зиёд мегардад.

Маоши вазифавии кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ, ҳамчунин бо худ андозаи маблағ барои рутбаи махсус, таҷрибаи қорӣ дар мақомот ва озукатулиро дар бар мегирад, ки бо зиёд шудани маоши вазифавӣ чунин андозаи маблағҳо низ бо андозаи муқарраршуда баланд мегарданд.

Аз ин рӯ, бо зам намудани андозаи изофапулӣ ба маоши вазифавӣ, то соли 2022 музди маоши вазифавии ҳайати хурди роҳбарикунандаи мақомоти қорҳои дохилӣ аз 1022 то 1295, ҳайати миёнаи роҳбарикунанда аз 1704 то 2141 ва ҳайати калони роҳбарикунанда аз 2249 то 3570 сомонӣ муайян карда мешавад.

Соли 2023 бо андозаи 25% зиёд шудани андозаи маоши вазифавӣ ва дигар изофапулӣ музди маоши ҳайати хурд мутаносибан ба 1277 то 1618, ҳайати миёна 2130 то 2676 ва ҳайати калони роҳбарикунанда ба 2811 то 4462 сомонӣ баробар мегардад.

Маҳз дар аввали соли 2000-ум музди маоши ҳайати хурд, миёна ва калони роҳбарикунандаи мақомоти қорҳои дохилӣ мутаносибан ба 7, 14 ва 28 сомонӣ баробар буд. Бо истифода аз усули таҳлил ва муқоиса муайян кардан мумкин аст, ки дар 22 соли давраи истиқлолияти давлатӣ ва гардиши асбори миллии сомонӣ ба ҳисоби миёна музди маоши моҳонаи ҳайати хурд зиёда аз 200 баробар, ҳайати миёна зиёда аз 170 баробар ва ҳайати калон зиёда аз 125 баробар зиёд карда шудааст.

Нафақа барои собиқаи пурраи хизмат ба корманди мақомоти қорҳои дохилӣ дар асоси муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таъмини нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ" пешбинӣ карда мешавад, ки таъминоти манфиатҳои оилавӣ ва шахсии собиқ корманди мақомоти қорҳои дохилӣро дар бар гирифта, амали ҷавобии давлат барои хизматҳои солҳои бардавоми шахс ба манфиати давлат ва ҷомеа ба ҳисоб меравад.

Аз рӯи таҳлили парвандаҳои шахсии кормандони мақомоти қорҳои дохилӣи солҳои пешин ва суҳбат бо кормандони собиқадори мақомот маълум мегардад, ки андозаи нафақаи муқарраршуда барои ҳайати хурд, миёна ва калони роҳбарикунандаи мақомоти қорҳои дохилӣ дар соли 2000-ум мутаносибан ба 11,20, 13,02 ва 14,81 сомонӣ баробар буд.

Айни замон бо қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дохилидоравии соҳавӣ андозаи нафақапулии кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ аз рӯи 80% музди маош барои собиқаи пурраи қорӣ (25 сол) аз рӯи вазифаи охири ишғолнамуда дар мақомот ё дигар вазифае, ки аз он ба нафақа рафтани кормандро ҳуқуқ медиҳад, муайян карда мешавад. Аз ин рӯ, ҳисоби нафақаи кормандони мақомоти қорҳои дохилӣро барои давраи аз 1-уми март соли 2023 ба тариқи миёна ва бо назардошти 25% зиёд шудани музди маош ва дар ҳамаи сатҳи зиёд шудани нафақапулӣ мутаносибан барои ҳайати хурди роҳбарикунанда аз 1276 то 1617, ҳайати миёна аз 2130 то 2675 ва ҳайати калони роҳбарикунанда аз 2810 то 4461 сомонӣ баробар кардан мумкин аст.

Аз рӯи муқаррароти фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи феҳрасти мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ ва мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ", инчунин дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии со-

ҳавӣ, то давраи солҳои 2000-ум маоши вазифавии дигар хизматчиёни давлатӣ, хизматчиёни мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва кормандони сохторҳои идоракунии ҳокимиятӣ ба андозаи дар боло муайянкарда баробар ё аз ин андоза камтар ҳам муайян гардида буд. Яъне, то ба ҳадди таҳлилшуда зиёд шудани маоши вазифавии кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ, дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва идораи давлатӣ аз заҳмату талошҳои бевоситаи Сарвари давлат вобастагӣ дорад, ки бояд аз таҳти дил кадр карда шавад.

Мақсад аз таваччуҳи аввалиндараҷаи Президенти мамлакат ба хизматчиёни ҳарбӣ, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар кормандони ин мақомот дар самти баланд бардоштани маоши вазифавӣ, ин таъмини босифат ва самараноки амнияти давлатӣ, тартиботи ҷамъиятӣ ва ҳифзи сарҳадоти давлатӣ, пешгирии ҷиноятҳои террористии экстремистӣ, қочоқи ғайриқонунии воситаҳои нашъадор ва дигар ҷиноятҳои хусусияти трансмиллидошта дар замони бархӯрди манфиатҳои байналмилалӣ ва байнидавлатӣ ба ҳисоб рафта, боиси татбиқи амалии меъёрҳои қонунгузорӣ оид ба ислоҳоти соҳавӣ мегардад ва ба коҳиш ёфтани сатҳи амалҳои коррупсионӣ аз ҷониби кормандони мақомоти дахлдор мусоидат менамояд.

Дастгирии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нисбати кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ дар самти баланд бардоштани маоши вазифавӣ ба иҷрои вазифаҳои амалигардида ва вазифаҳои нақшавию барномавӣ, ки маҳз аз ҳамаи Паём бармеоянд, алоқамандӣ доранд.

Маҳаки асосии вазифаҳои ба зиммаи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, аз ҷумла мақомоти қорҳои дохилӣ гузошташударо, ки аз баррасии самти таъмини амнияти давлатӣ бармеоянд ва дар Паём ба Маҷлиси Олӣ садо доданд, ба чунин намудҳо тасниф кардан мумкин аст:

Якум, бо дарназардошти тағйирёбии пайвастан вазъияти сиёсии ҷаҳони имрӯза ва минтақа мақомоти ҳифзи ҳуқуқро зарур аст, ки вазифаҳои масъулиятнокро ҷиҳати таъмини амнияти миллӣ ва устувории марзҳои давлатӣ иҷро намоянд;

Дуюм, роҳу усулҳои тактиқии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ бояд мутобиқ ба талаботи ҷаҳони мусоир ҷавобгӯ тарҳрезӣ карда шаванд. Чуноне ки вобаста ба ин масъала Пешвои миллат дар Паём супориш доданд, ки Консепсияи муфоидаи миллӣ мутобиқ ба равандҳои тағйирёбии вазъии сиёсии ҷаҳону минтақа қоркарду қабул карда шавад;

Сеюм, сари вақт ба инобат гирифтани дархосту пешниҳоди шаҳрвандони кишвар дар маҳалли зист, назорату ошкор кардани яҷейқаҳои хуфтаи хизбу созмонҳои ифротгаро, тавсеаи пешбурди қорҳои амалӣ дар самти идеологӣ, тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон.

Ҳамин тариқ, ҳамчун амали ҷавобӣ ба сиёсати ғамхоронаи Пешвои муаззами миллат тамоми мақомоти давлатӣ, аз ҷумла мақомоти қорҳои дохилӣ ва кормандони он бояд ба иҷрои босифати вазифаҳои хизматӣ ва қарзи ҷамъиятӣ хеш камар банданд, ки ин низ машварату тавсияи доимии Сарвари давлат ба хизматчиёни давлатӣ мебошад.

Молодежь - продолжатель славных традиций таджикского народа

С первых дней Государственной независимости одной из приоритетных и главных целей для Правительства Республики Таджикистан является важная сфера общественной жизни - образование и наука. Благодаря мудрой и дальновидной политике Основателя мира и национального единства - Лидера нации, Президента Республики Таджикистан уважаемого Эмомали Рахмона принимаются необходимые меры по достижению этой цели.

Как особенно подчеркнул Лидер нации в своем ежегодном Послании Маджлиси Оли: "Мы воспринимаем школу в качестве храма науки и знания, образованности и просвещения, а учителя - в качестве личности, формирующей мышление, воспитателя подрастающего поколения, считаем важным вопрос его почитания". По мнению Лидера нации, если не будет школы и учителя, уровень образования населения будет весьма низким, нация останется безграмотной, общественность останется невежественной, в результате будет нанесён огромный удар по стабильности, безопасности и, важнее всего, по развитию государства.

Также огромное значение в формировании подрастающего поколения по глубокому убеждению Лидера нации имеет семейное воспитание. Основатель мира и национального единства - Лидер нации, Президент Республики Таджикистан уважаемый Эмомали Рахмон неспроста отмечал, что "Пока на земле есть жизнь, будет существовать семья. Пока существует семья, будет жить несравненное богатство семьи ребёнок. Пока есть ребёнок, человечество будет жить, с мечтами и стремлениями". На самом деле, семья является бесценным поставщиком обществу высококультурных совершенных личностей. Ребёнок со дня рождения живет в семейной среде. Традиции, ценности, обычаи семьи формируют личностные качества ребёнка. Самое главное, дети через жизненную школу семьи чувствуют требования общества. В этом месте передовая мысль педагогической идеи связана с глубоким углублением, укреплением правильного направления семейного воспитания. В сущности, понятие семейного воспитания означает воспитание детей на основе национального нравственно мо-

ральных норм со стороны старшего поколения.

По мнению Лидера нации: "Обучение и воспитание вместе с тремя социальными структурами - семьи, школы и общества в наше время приобретает новый облик и новый дух. Необходимо отметить, что на эти три структуры оказывают большое влияние окружающая среда и информационное пространство, которое расширяется в результате процесса глобализации. Вышеупомянутые структуры вместе с СМИ должны иметь достаточную силу сопротивления, с тем, чтобы предотвратить вхождение негативных проявлений и чуждых культур в нашу среду и не допустить их распространения в нашем обществе, среди подростков, молодежи и отравить их умы и мышление".

Необходимо отметить, что Лидер нации всесторонне поддерживает молодежь и уделяет ей особое внимание во всех жизненно важных отраслях народного хозяйства. Особенно, изучению молодым поколением исторических ценностей, развитию национального и личного самосознания. Основатель мира и национального единства - Лидер нации, Президент Республики Таджикистан уважаемый Эмомали Рахмон, касаясь этого вопроса отметил: "Молодежь Таджикистана является созидательной силой Родины, значительна и ценна её роль в развитии всех жизненных сфер государства и общества. Мы гордимся нашей молодежью, поскольку она активно вносит вклад в развитие государства и обустройство Родины, охраняет рубежи страны, наделена чувством патриотизма, чести и достоинства, верна своему народу и государству".

Действительно, молодежь является огромной силой, и каждая нация во все времена опиралась на молодежь.

Охват молодежи заботой, решение жизненных проблем, правильное и рациональное использование этого национального стратегического ресурса во имя прогресса и процветания Родины, обеспечение безопасности и стабильности общества является важной задачей, кото-

рая находится под непосредственным вниманием Лидера нации, поскольку Таджикистан - страна молодежи.

В Республике Таджикистан по инициативе Лидера нации приняты ряд важных документов, касающихся молодежи. В том числе, Закон Республики Таджикистан "О молодежи и государственной политики молодежи", Постановление Правительства Республики Таджикистан "Об утверждении национальной концепции молодежной политики в Республике Таджикистан".

Необходимо отметить, что в 2022 году по инициативе Лидера нации были приняты "Национальная программа социального развития молодежи в Республике Таджикистан на 2022-2026 годы" и "Государственная программа воспитания чувства патриотизма и укрепления национальной идентичности молодежи Таджикистана на 2023-2027 годы".

Основатель мира и национального единства - Лидер нации, Президент Республики Таджикистан уважаемый Эмомали Рахмон в своем обращении Маджлиси Оли подчеркнул: "Мы надеемся на молодежь, потому что в будущем вся ответственность управления государством и процветание республики будет возлагаться на них".

Это означает, что Лидер нации в лице молодежи республики видит продолжателей славных традиций таджикского народа и такое внимание требует от молодого поколения огромной ответственности.

Максудода Р.М.,
доцент кафедры языков Академии МВД РТ,
полковник милиции
Хамрозода М.Х.,
преподаватель этой кафедры,
капитан милиции

11-уми март рӯзи нашри нахустин рӯзномаи тоҷикӣ - "Бухорои шариф" маҳсуб меёбад. "Бухорон Шариф" аввалин нашрияи мебошад, ки дар қаламрави Осӣи Миёнаи тоҷикӣ пурра бо забони тоҷикӣ ба таъмири мерасид. Ин рӯзнома як соли пурра ҳам фаъолият накард, зеро баъди нашри шумораи 153-юм - 2 январи соли 1913 баста шуд. Аммо "Бухорои шариф" тавонист дар ин муддат дар фазои торики Аморати Бухоро афқору андешаҳои тозаи маорифпарваронаро миёни мардум шарҳу тавзеҳ диҳад ва ҳадафҳои таъсису фаъолиятро, ки босаводу соҳибмаърифат, забондону адабиётдӯст ва худшинос ояндабин қардани мардум буд, амали намояд. Инкишоф ва рушди ҳаёти ҷамъиятии ҳақ як давлату миллатро бидуни матбуоти даврӣ тасаввур қардан ғайримمкон аст.

Матбуоти тоҷик - инъикосгари ҳаёти иҷтимоӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии варзишии ҷомеа мебошад. Бо ташаббуси қадидони Бухоро аввалин рӯзномаи тоҷикӣ - "Бухорои шариф" санаи 11-уми март соли 1912 дар матбааи хусусии тоҷири яҳудитабор Л.Н.Левин, воқеъ дар шаҳраки Қогони Бухоро нашр гардид. Рӯзнома дар матбааи Қогон бо ташаббуси равшанфикрони машҳури тоҷик - тоҷири бухороӣ Мирзо Муҳиддин Мансуров (Мансурзода) (1862-1934) ва шоир, сайёҳ, ҳаким, публицисти бухороӣ Мирзо Сирочи Ҳаким (1877-1914) чоп шуда буд. Мухаррири рӯзнома ба уҳдаи яке аз донишмандони забону адабиёти форсии тоҷикӣ, адиб ва журналисти маъруф Мирзо Чалол Юсуфзода (1862-1931), ки ӯро аз Боку ба Бухоро даъват карда буданд, гузошта шуда буд.

Матбуоти тоҷик роҳи тӯлониро паси сар намуда, дар барқарорсозии Ҳукумати Шӯравӣ, солҳои Ҷанги Бузурги ватанӣ (1941-1945), солҳои барқарорсозии баъдичангӣ, рушди Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон, давраи бозсозӣ (1985-1990) ва ниҳоят, давраи ба даст овардани Истиқлоли давлатиро паси сар намуд.

Бахусус, дар давраи Истиқлоли давлатӣ бо ташаббус ва ибтикори Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пеш-

Нақши матбуот дар инъикоси ҳаёти Тоҷикистони соҳибистиқлол

вои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон воситаҳои ахбори омма хеле рушд намуданд. Аз соли 1959 инҷониб Иттифоқи журналистони Тоҷикистон амал намуда, Ассотсиатсияи воситаҳои мустақили омма ва Академияи воситаҳои ахбори омма маҳз дар давраи Истиқлол таъсис дода шуданд. Ҳоло дар ҷумҳурӣ зиёда аз 300 рӯзномаи даврӣ, то 200 сомонии интернетӣ, агентҳои гуногуни иттилоотӣ, чандин шабакаи телевизиониву радиои самаранок фаъолият доранд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 14 телевизиони давлатӣ, 10 радиои давлатӣ, 33 телевизиони хусусӣ, 22 радиои хусусӣ ва 12 студияи истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалӣ фаъолият менамоянд. Аввали соли 2020 фарогирии аҳоли бо барномаҳои шабакаҳои давлатии телевизионӣ дар паҳши рақамӣ 65,8%-ро ташкил меод, то охири соли 2020 ин нишондиҳанда ба 72% расонида шуд.

Ҷоизаҳои фарогирии аҳолии кишвар бо барномаҳои шабакаҳои телевизионӣ ва радиои давлатӣ дар паҳши за-

минии ғайриодӣ (аналогӣ) чунин аст: "Телевизиони Тоҷикистон" - 99,72%, "Телевизиони Сафина" - 92,70%, "Баҳористон" - 89,01% ва "Ҷаҳоннамо" - 78,96%.

Ҷоизаҳои фарогирии аҳоли бо барномаҳои давлатии радио дар мавҷи FM чунин мебошад: "Радиои Тоҷикистон" - 88,60%, "Овози тоҷик" - 57,90%, "Садои Душанбе" - 65,80% ва "Фарҳанг" - 59,87% мебошад.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар фарогирии аҳоли бо барномаҳои шабакаҳои телевизионӣ ва радиои давлатӣ, дастрасӣ ба матбуоти даврӣ ва интернет ҷораҳои мушаххас меандешад. Шабакаҳои телевизионӣ ба формати рақамӣ гузаронида шуда, ба моҳвора пайваст мебошанд, ки ҳамватанони бурунмарзии мо низ аз онҳо истифода мебаранд. Аксари рӯзномаҳои платформаи интернетӣ ва сомонҳои худро доранд.

Бо ташаббуси Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро, дар соҳтори ВКД низ ба рушди матбуот аҳамияти хоса дода мешавад. Аз ҷумла, дар ВКД Маркази матбуот, Сомонаи расмӣ интернетӣ бо 3 забон, Студияи телевизионӣ, Ҳафтаномаи соҳавии "Қонун ва ҷомеа" ва маҷаллаи байнидавлатии "Наркофронти" фаъолият менамоянд. Марказҳои соҳавии матбуот дар тамоми воҳидҳои мақомоти қорҳои дохилӣ, аз ҷумла дар Академияи фаъолият дошта, нашрияи ин муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо номи "Набзи милитсия" моҳе як маротиба бо сифати баланд нашр мегардад. Ҳамзамон, дар Академияи радиои дохилӣ ва студияи телевизионӣ амал менамоянд, ки оид ба ҳаёти фаъолияти курсантону омӯзгорон пайваста хабар медиҳанд.

Б. Асламов,
Ш. Убайдуллоев

Пирӯзии мутахассисони Академия дар озмуни байналмилалӣ

Аз 15-уми июн то 15-уми октябри соли 2022 дар Академияи идоракунии ВКД Федератсияи Руссия 5-умин Озмуни байналмилалӣ "Китоби илмӣ" баргузор гардид, ки дар он 139 кори илмӣ аз 57 муассисаи илмию таълимӣ аз Академияи мақомоти хифзи ҳуқуқи назди Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Қазоқистон, Академияи ВКД Ҷумҳурии Беларус, Академияи политсияи ВКД Ҷумҳурии Озарбойҷон, инчунин аз 27 муассисаи таълимии низоми ВКД Руссия, Донишгоҳи прокуратураи Федератсияи Руссия, Академияи гумруки Руссия, се муассисаи таълимии Хадамоти федералии иҷрои ҷазои Руссия, Академияи Кумитаи тафтишоти Руссия дар шаҳри Санкт-Петербург, Институти илмӣ-тадқиқотии муҳофизати зиддисўхтори Вазорати ҳолатҳои фавқулодаи Руссия ва ғайра пешниҳод шуда буданд. Ғайр аз ин, бори аввал дар озмун асарҳои олимони Донишгоҳи федералии Қрими ба номи В.И. Вернадский, Институти проблемаҳои идоракунии ба номи В.А. Тропезникови Академияи илмҳои Руссия, Маркази илмӣи Волгогради Академияи илмҳои Руссия иштирок намуданд.

Асарҳои пешниҳодшуда ба 21 номинатсия тақсим шуда, ҳар як кор ду маротиба аз тақриз гузаронида шуда буд. Ғолибон аз рӯи натиҷаҳои ҷаласаи комиссияи экспертӣ, ки ба ҳайати он олимони варзидаи Академияи идоракунии ВКД Руссия, Институти тадқиқотӣ-илмӣи умумируссиягии ВКД Руссия, Донишгоҳи ВКД Руссия дар шаҳри Маскав ба номи В.Я. Кикот ва Донишкадаи тақмили ихтисоси кормандони ВКД Руссия дар шаҳри Домодедово шомил буданд, муайян карда шуданд.

Дар қатори иштирокичиёни озмун ҳайати профессорону омӯзгорони Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳам буданд ва хурсандиовар аст, ки дар байни 57 муассисаи илмию таълимӣ қаламрави ИДМ корҳои илмӣ - монографияи омоданамудаи дотсенти кафедраи ҳуқуқи маъмурӣ ва фаъолияти маъмурии факултети №2, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, майори милитсия Ҳайдарзода М.П. дар мавзӯи "Проблемы совершенствования законодательства и квалификации преступлений экстремистской направленности в Республике Таджикистан", дар номинатсияи "Амниятӣ миллӣ" иштирок намуда, соҳиби

ҷойи дуюм гардид.

Аз ин хотир, роҳбарият, ҳайати профессорону омӯзгорон, афсарону курсантон ва шунавандагони Академия ғолибони озмунро самимона табрик намуда, барои фатҳи қуллаҳои нави эҷодӣ муваффақиятҳои бепоён таманно доранд.

Шӯбаи ташиқил-илмӣ ва таъбу наир

Шӯрои ҷавонон аз ҷумлаи фаъолтаринҳо

Бо ташаббуси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар меҳмонхонаи "Ҳаят Реченси"-и шаҳри Душанбе маросими ҷоизасупорӣ оид ба ҷамъбасти номинатсияҳои касбу кори гуногун баргузор гардид, ки Академияро дар он раиси Шӯрои ҷавонон, муаллими калони кафедраи ПҚТ ва ТБҶ факултети №6 лейтенанти калони милитсия Раҷабалиён А.Р. намоёндогӣ кард.

Бояд гуфт, Шӯрои ҷавонони Академия дар чорабинии мазкур сазовори номи Бехтарин муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи номинатсияи "Фаъолтарин шӯбаи кор бо ҷавонони муассисаҳои таҳсилоти олии дар соли 2022" доништа шуд.

Дар интиҳои чорабинӣ аз ҷониби раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон А. Раҳмонзода ба мудирони шӯбаҳои кор бо ҷавонони муассисаҳои таҳсилоти олии тухфаҳо тақдим карда шуд.

У. Олим

Дар Академия ба масъалаи забномӯзӣ диққат дода мешавад!

Бо мақсади амалӣ гардонидани дастури супоришҳои хирадмандонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон роҳбарияти ВКД, аз ҷумла роҳбарияти Академияи он пайваста табдирҳои судмандро роҳандозӣ менамоянд.

Бояд иброн намуд, ки дар замони муосир забномӯзӣ яке аз рунҳои ҷудонопазири самти фаъолият ба ҳисоб меравад. Рушди илму техни-

ка, технологияи муосир ва суръат ёфтани муносибатҳои байнидавлатӣ ҳар яки моро водор месозад, ки ҷиҳати азхуд намудани забонҳои хориҷӣ кӯшиш ба ҳарч диҳем. Вобаста ба муҳимияти забномӯзӣ Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо таъкид намудаанд. Аз ҷумла, санаи 27-уми сентябри соли 2022, хангоми ифтитоҳи бинои нави Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода иброн намуданд, ки "Ман борҳо таъкид карда будам ва

ҳоло бори дигар хотиррасон менамоям, ки дар шароити муосир ноил гардидан ба дастовардҳои илму техника ва технологияҳои нав ва баробар бо ҷомеаи пешрафтаи башар қадам гузоштан бидуни аз худ кардану хуб донистани забонҳои хориҷӣ бисёр мушкӣ ва ҳатто ғайриимкон мебошад".

Бо мақсади дар сатҳи зарурӣ ба роҳ мондани забномӯзӣ дар Академия, ба ғайр аз дарсҳои ҳатмӣ, ҳамчунин гурӯҳҳои алоҳида ташиқил карда шудааст, ки курсантон дар он фаъолона таҳсил

менамоянд. Ҷиҳати хотирмон гузаштани чунин озмунҳои пайваста озмунҳо ва семинари мизҳои мудаввар ташиқил карда мешаванд. Аз ҷумла, санаи 7-уми марти соли равон бахшида ба Рӯзи модар байни курсантони курси яқум намоиши дарси забони англисӣ ба роҳ монда шуд, ки хеле ҳам хотирмон буд.

*Н. Маҷонова,
лейтенанти калони милитсия*

Фаъолнокии курсантон дар мусобиқаи тирандозӣ

Санаи 4-уми март дар Кумитаи ташкилоти ҷамъиятии мададгори мудофиаи шаҳрвандии шаҳри Душанбе бо мақсади таблиғи намудҳои ҳарбӣ-амалии варзиш ва оид ба рушди тарбияи ҳарбӣ-ватанпарастии ҷавонон, бахшида ба Рӯзи модар мусобиқаи тирандозӣ гузаронида шуд. Дар ин ҷорабинии идона донишҷӯдухтарони 18 донишгоҳу донишкадаҳои ҷумҳурӣ иштирок намуданд.

Дар ин мусобиқа дастаи тирандозони Академия дар ҳайати курсанти курси чоруми факултети №2 сержанти хурди милитсия Ҳасензода Олуфтамоҳ Латиф, курсанти курси дуюми факултети №2 милитсияи қаторӣ Ниёлбӣ Маҳмудова ва курсанти курси дууми факултети №5 милитсияи қаторӣ Мавлуда Сафарова фаъолона иштирок намуда, бо гирифтани 119 ҳол сазовори ҷойи дуум гардид.

Ба сардори дастаи тирандозони Академия, муаллими калони кафедраи тактикаи махсус ва омодагии ҷисмонии факултети №2 майори милитсия Салимзода Маҳмадраҳим Салим аз тарафи намояндаи Кумитаи ташкилоти ҷамъиятии мададгори мудофиаи шаҳрвандии шаҳри Душанбе барои иштироки фаъол ва гирифтани ҷойи намоён Ҷом ва Сипоснома супорида шуд.

М. Зиёратиозода

Ғалабаи дастаи Академия дар Спартакиадаи варзишӣ

Рӯзҳои 18-22-юми феврал аз ҷониби кафедраи тактикаи махсус ва омодагии ҷисмонии Академия, ки роҳбарии онро довари дараҷаи байналмилалӣ, подполковники милитсия Латиф Муҳиб Лочварбек ба уҳда дорад, як қатор ҷорабиниҳои ҳарбӣ-варзишӣ бахшида ба 30-солагии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил ва гузаронида шуд.

данд.

Мусобиқаҳои ҳарбӣ-варзишӣ байни муассисаҳои таълимии низомии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пойгоҳи низомии 201-и Федератсияи Руссия дар Тоҷикистон, аз намудҳои варзиши волейбол, футболҳои хурд, шохмоту шашкабозӣ, ба қисмҳои ҷудову ҷамъ намудани таппончаи "Макаров" ва автомати "Калашников" доир гардид.

Дар ин ҷорабинӣ дастаи Мактаби олии ҚДАМ бо гирифтани 1 медали тилло ва як медали биринҷӣ сазовори ҷойи сеюм гардид. Донишкадаи олии сарҳадии ҚДАМ бо гирифтани 1 медали тилло, 1 медали нуқра ва 1 медали биринҷӣ сазовори ҷойи дуум гардид ва Академияи ВКД бо гирифтани 4 медали тилло ва 1 медали биринҷӣ сазовори ҷойи якум гардид.

Маросими кушодашавӣ рӯзи 20-уми феврал бо иштироки мушовири Вазири қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон полковники милитсия Ориф Ҷӯраев, намояндаи Пойгоҳи низомии 201-и Федератсияи Руссия дар Тоҷикистон ва намояндагони муассисаҳои тахсилоти олии низомии кишвар сурат гирифт.

Дар маросими ҷамъбаст аз ҷониби муовинони сардори Академия, полковникҳои милитсия Ализода А.Ш. ва Шарифзода М.С., ғолибону ҷоизадорони мусобиқаҳои варзишӣ мазкур бо Ҷом, медал, диплом ва тухфаҳои хотиравӣ қадрдонӣ карда шуданд.

А. Нурализода

Ҳамкориҳои байналмилалӣ дар самти таълим

политсия Курсакова Елена Николаевна буд. Лексия дар сатҳи баланд гузашт ва курсантон маълумоти наву шавқовар аз худ намуданд. Дар охири лексия иштирокчиён ҳамкориҳои пурсамар ва натиҷабахшро дар оянда таманно намуданд.

Шуъбаи ташкилӣ-илмӣ ва таъбу наиш

Баҳри сарсабзу хуррам гардонидани диёр

Эмомалӣ бармеояд, аз субҳи барвақт то чошти рӯзи 4-уми март беш аз 800 нафар курсантони Академия дар "Боғи Ғалаба"-и шаҳри Душанбе дар шанбегӣ фаъолона иштирок намуданд.

Қабл аз оғози маърака сардори Академия Ф. Шарифзода мақсаду нияти таширифт овардан ба ин макони хушманзараи пойтахтро хотирнишон сохта, ба ҳозирин меҳнати бовиҷдононаю софдилона таманно кард.

Курсантони факултетҳои №№ 2 ва 6 зери роҳбарии муовинони сардори Академия, полковникҳои милитсия Мирзо Шарифзода ва Алиҷон Ализода, сардорони факултетҳо ва кураторони гурӯҳҳои таълимӣ ин равандро аз оғоз то анҷом ташкилу роҳандозӣ карданд.

Курсантон масоҳати беш аз 10 гектарро тозаву рӯбучин карда, гирду атрофи дарахтонро нарму мулоим намуданд.

Тибқи тақсмоти маъмурияти "Боғи Ғалаба", омӯзгорону курсантони Академия дар ҳамбастагӣ бо кормандони Раёсати экологӣ ва сайёҳӣ ва Раёсати амнияти дохилии ВКД кори хайру савобро ба иҷро расониданд.

Ба ин монанд, баҳри сазовор пешвор гирифтани Ҷашни Наврӯзи байналмилалӣ, дар ҳудуди Академияи ВКД низ бо иштироки роҳбарият, кормандон ва курсантон шанбегӣ гузаронида шуд.

Дар рафти ин чорабинии муҳим, ки бо мақсади зебою назаррабо намудани таълимгоҳ равона гардида буд, гирду атрофи бинои муассисаи таълимӣ аз алафҳои бегона тоза ва зери дарахтону гулҳои ороишӣ нарм карда шуданд.

роҳбарияти ВКД, дар Академия пайваста чунин шанбегӣҳо гузаронида мешавад.

Чихати иҷрои дастуру супоришҳои ҳамешагии Вазири қорҳои дохилии, д.и.х., профессор, генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро, сардори Академия, д.и.х., дотсент, генерал-майори милитсия Шарифзода Файзалӣ Раҳмоналӣ ва саҳмгузори намудан дар масъалаи тозаю озода нигоҳ доштани ҳудуди пойтахт, ки аз таъкидҳои доимии Раиси шаҳри Душанбе мухтарам Рустами

Ҳамзамон, дар рафти шанбегӣ аз тарафи ҳайати шахсӣ навъҳои гуногуни дарахтони сояфкану ороишӣ ва мевадиханда шинонида шуд, ки атрофи Академияро боз ҳам зеботар мегардонад.

Қайд намудан ба маврид аст, ки бо мақсади иҷрои дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ва

Назарзода Н.Ч.

Наврӯзии мо

Эй халқи ҷаҳон, хуш аст наврӯзии мо,
Наврӯз ҷаҳонӣ аст андар ҳама ҷо.

Далда, суманак ба дардҳо хаст даво,
Гулҳо ба ҷаман, қӯҳ ба тан сабзқабо.

Тору дафу ҷангу най ба сад савту наво,
Оҳангу ғазал расида то авҷи само.

Абри сияху жола панаҳ карда ҳаво,
Бӯи хуши гул паҳн бигашта ба фазо.

Дехкон ҳама ҷо, ба ҳам бувад факру зиё,
Шавке ба баҳор дорад ин аҳли ниё.

Наврӯз, биё ба ҳар дари хона даро,
Аз сардию барф мо бигаштем раҳо.

Шодию тараб, Ниҳониё, ҳаст раво,
Гӯем, ғаме ҳаст ба дил, тез баро.

Ниҳонӣ

Наشري дастури таълимӣ-методӣ

Асламов Б.С., Ташрифзода Ф.Қ. Равандҳои геополитикии Тоҷикистон дар шароити муосир (дастури таълимӣ-методӣ). - Душанбе: Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, 2023. - 43с.

Муқарризон: Аламов Ҳ.М. - номзади илми таърих, дотсент, мудири кафедраи таърихи ДДОТ ба номи Садриддин Айни; Бедилзода Ҳ.К. - номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент, мудири кафедраи сиёсатшиносии ДДОТ ба номи Садриддин Айни; Муҳаммад С.А. - номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент, сардори кафедраи фанҳои ҷамъиятии факултети №2 Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, подполковники милитсия.

Муҳаррири масъул: Қосимов Ф.М. - н.и.х., сардори кафедраи ташкили идоракунии фаъолияти хифзи ҳуқуқи факултети №1 Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, полковники милитсия.

Дастури мазкур назария ва амалияи равандҳои геополитикии Тоҷикистонро дар шароити муосир дар бар мегирад. Дастур барои аз худ намудани равандҳои геополитикии Тоҷикистон дар шароити ҷаҳонӣ-шаҳӣ мусоидат намуда, барои омӯзиш ва баланд бардоштани маърифати сиёсӣ, ҷаҳонбинии курсантон, шунавандагон, унвонҷӯён, адъюнктон, омӯзгорон ва кулли кормандони мақомоти қорҳои дохилии судманд хоҳад буд.

Шуъбаи адъюнктура

МУАССИС:
Академияи Вазорати қорҳои дохилии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:
Раҳимзода Р.Ҳ.
Вазири қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шарифзода Ф.Р. Сардори Академияи ВКД
Насуриён П.А. Муовини аввали сардори Академияи ВКД

Раҳмадҷонзода Р.Р. Муовини сардори Академияи ВКД
Ализода А.Ш. Муовини сардори Академияи ВКД

САРМУҲАРРИР: Умед Олим
ХАБАРНИГОР-СУРАТГИР: Шавкат Убайдуллоев
ТАРРОҲ: Муҳаббат Рашидова

Барои истифодаи матолиби нашрияи "Набзи милитсия" нишон додани манбаъ ҳатмист.

Нашрия аксҳо ва бархе матолибро аз шабакаи ҷаҳонии Интернет истифода мебарад.

Аксҳо ва дастанвисҳои ба идораи нашрия воридшуда ба муаллифон баргардонда намешаванд. Маводҳои дастанвис қабул карда намешаванд.

Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №242/РЗ-97 аз 12 апрели соли 2021 аз нав ба қайд гирифта шудааст.

НИШОНӢ:
734025, ш. Душанбе, кӯчаи Мاستонгулов, 3.

Телефонҳо:
226-60-43 (факс),
226-60-42, 226-60-60, 907-50-37-45

Нашрия дар чопхонаи «Мега-принт» аз чоп баромад.

Адади нашр:
500 нусха